

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ В КОНЦЕПЦІЇ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ: ПРОБЛЕМАТИКА І ПЕРСПЕКТИВИ

В'ячеслав Семененко, Валерія Теліус

Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ, Україна

Анотація. У статті здійснено комплексний аналіз фізичного виховання у контексті концепції Нової української школи (НУШ). Підкреслюються проблеми, які виникають у процесі впровадження цієї концепції в практику шкільної освіти, зокрема у сфері фізичної культури. Розглядаються аспекти, пов'язані з різноманітністю умов, відсутністю достатнього фінансування, недоліками мотивації учнів, а також проблемами кадрового забезпечення та неоднаковим підходом до фізичного виховання в різних закладах освіти. Наголошується на перспективах удосконалення процесу фізичного виховання в рамках НУШ, зокрема модернізації освітніх програм, розвитку інфраструктури, підвищенні професійної підготовки педагогічних кадрів, створенні ефективної системи стимулювання та розширенні можливостей участі учнів у спортивних та фізкультурних заходах. Системне обґрунтування результатів дослідження спрямовано на розуміння та вирішення проблем, що виникають у контексті фізичного виховання під час впровадження концепції НУШ в сучасну систему української освіти. *Мета.* Дослідити особливості трансформації фізичного виховання в освітньому процесі Нової української школи. *Методи дослідження:* теоретичний аналіз і узагальнення даних наукової літератури, контент-аналіз документальних та статистичних матеріалів, аналіз ресурсів мережі Інтернет. *Результати.* Виявлено, що процес фізичного виховання в концепції Нової української школи стикається з низкою проблем та викликів, які свідчать про складність впровадження фізичного виховання в рамках нової концепції шкільної освіти. Аналіз показав, що основними проблемами є нестача ресурсів, брак матеріально-технічного забезпечення, відсутність належного розвитку відповідної спортивної інфраструктури, недостатня професійна підготовка вчителів фізичної культури та неефективність використовуваних методик. Водночас дослідження розкрило потенціал фізичного виховання в рамках Нової української школи у вдосконаленні програм, підвищенні уваги до фізичного здоров'я та активного способу життя учнів, а також створенні можливостей для інновацій у системі освіти. Це може сприяти формуванню здорової та гармонійно розвиненої молоді, проте для цього необхідна комплексна підтримка з боку держави, шкіл, та вчителів для вирішення зазначених проблем. *Висновки* цього дослідження продемонстрували, що фізичне виховання, впроваджене в рамках концепції Нової української школи (НУШ), виявляє як проблеми, так і перспективи. Основними викликами залишаються обмеження часу та ресурсів, недостатня підготовка педагогів, а також нестача сучасних методик. Водночас ця концепція відкриває нові можливості для вдосконалення програм, привертає увагу до важливості фізичного розвитку та здоров'я учнів, сприяє розвитку інновацій у системі освіти для формування здорової, активної та гармонійно розвиненої молоді.

Ключові слова: фізичне виховання, фізична культура, загальна середня освіта, Нова українська школа (НУШ).

Viacheslav Semenenko, Valeriia Telius

PHYSICAL EDUCATION IN THE CONCEPT OF THE NEW UKRAINIAN SCHOOL: PROBLEMS AND PROSPECTS

Abstract. The article carries out a comprehensive analysis of physical education amidst the concept of the New Ukrainian School. The problems arising in the process of implementing the concept in the practice of school education, in particular, in the field of physical culture, are emphasized. Aspects related to the variety of conditions, lack of sufficient funding, lack of student motivation, as well as staffing problems and unequal approach to physical education in different educational institutions are considered. Emphasis is placed on the prospects for improving the process of physical education within the New Ukrainian School, including modernization of educational programs, development of infrastructure, improvement of the professional training of a teaching staff, creation of an effective incentive system, and expansion of opportunities for student participation in sports and physical culture activities. The systematic substantiation of the research results is aimed at understanding and solving the problems arising in the context of physical education during the implementation of the concept of the New Ukrainian School in the modern Ukrainian education system. *Purpose.* To investigate the peculiarities of the transformation of physical education in the educational process of the New Ukrainian School. *Research methods:* theoretical analysis and generalization of scientific literature data, content

Вступ. За останні роки концепція Нової української школи (НУШ) стала стратегічним керівним принципом у сфері початкової та загальної середньої освіти в Україні. Ця концепція передбачає не лише реформування навчальних програм, але й перегляд підходів до виховання та розвитку особистості кожного школяра. Однією зі складових частин успішної та різноманітної освітньої практики є питання фізичного виховання, яке має стратегічне значення для забезпечення повноцінного фізичного, психічного та соціального розвитку учня [2; 3; 8; 12].

Відповідно до концепції НУШ відбувається кардинальне переосмислення освітнього процесу: зміни в структурі навчальних програм, акцент на розвиток ключових компетентностей та виховання громадянської свідомості. Проте в контексті цієї інноваційної системи важливим залишається питання фізичного виховання, що вимагає значної уваги та ретельного аналізу.

Однією з головних проблем є неоднаковий рівень матеріально-технічного забезпечення шкіл та кадрового забезпечення для викладання навчального предмету «Фізична культура». Брак ресурсів, а також відсутність єдиного підходу до методики викладання фізичної культури затримує його повноцінну інтеграцію в систему НУШ [3; 5; 7; 13].

Значний вплив на вдосконалення та реалізацію підходів до організації процесу фізичного виховання в системі НУШ має процес поетапного впровадження реформи шкільництва, який включає багаторівневу структуру інноваційних змін, розраховану на довготривалий період з 2016 до 2026 року. Календар впровадження НУШ – це модель ідеального бачення трансформації сучасної початкової та загальної середньої освіти в Україні, проте через сукупність факторів зовнішнього та внутрішнього впливу цей процес мав певні зміни та затримки. Так, реалізація складових концепції НУШ була призупинена в зв'язку з епідемією COVID-19, оскільки цей період вимагав негайних змін та тран-

Семененко В., Теліус В. Фізичне виховання в концепції нової української школи: проблематика і перспективи. *Sport Science Spectrum*. 2024; 1: 104–108. DOI: 10.32782/spectrum/2024-1-16

Semenenko V., Telius V. Physical education in the concept of the new ukrainian school: problems and prospects. *Sport Science Spectrum*. 2024; 1: 104–108. DOI: 10.32782/spectrum/2024-1-16

analysis of documentary and statistical materials, analysis of Internet resources. *Results.* It was revealed that the process of physical education in the concept of the New Ukrainian School faces some problems and challenges, which indicate the difficulty of implementing physical education within the framework of the new concept of school education. The analysis showed that the main problems are the lack of resources, material and technical support, and proper development of the appropriate sports infrastructure, the insufficient professional training of physical education teachers, and the ineffectiveness of the methods used. At the same time, the study established the potential of physical education within the framework of the New Ukrainian School in improving programs, increasing attention to the physical health and active lifestyle of students, and creating opportunities for innovation in the education system. This can contribute to the formation of healthy and harmoniously developed youth, but it requires complex support from the state, schools, and teachers to solve the mentioned problems. *The research findings* demonstrated that physical education implemented within the framework of the concept of the New Ukrainian School reveals both problems and prospects. The main challenges remain the limitation of time and resources, insufficient training of teachers, as well as the lack of modern methods. At the same time, the concept opens up new opportunities for improving programs, draws attention to the importance of physical development and health of students, and promotes the development of innovations in the education system for the formation of healthy, active and harmoniously developed youth.

Keywords: physical education, physical culture, general secondary education, New Ukrainian School.

сформації навчання в полі дистанційної освіти, тож зміни були внесені і в саму концепцію НУШ. В сукупності це справило величезний вплив на систему та процес фізичного виховання в концепції НУШ [1; 4; 6; 9].

Проте, незважаючи на наявні виклики, впровадження НУШ відкриває і нові можливості для покращення організації процесу фізичного виховання українських школярів. Використання сучасних методик та інноваційних програм може сприяти збільшенню ефективності процесу фізичного виховання та підвищенню зацікавленості учнів у заняттях фізичною культурою і спортом [3; 4; 9; 11].

Сучасна школа, що орієнтується на виховання всебічно розвинених особистостей, визнає фізичний розвиток та активний спосіб життя не менш важливими за інтелектуальний розвиток. Фізичне виховання, як невід'ємна складова частини загальної освіти, сприяє формуванню здорової життєвої позиції, розвитку фізичних якостей та підтримці психофізичного здоров'я учнів.

У контексті Нової української школи організація процесу фізичного виховання як в урочних, так і позаурочних формах занять фізичними вправами має розглядатися як ключовий фактор розвитку молоді. Воно сприяє формуванню не лише фізичних, але й моральних та соціальних якостей учнів, сприяючи формуванню відповідального громадянина та веденню ним здорового способу життя.

Проте існують певні виклики у вдосконаленні процесу фізичного

виховання в концепції Нової української школи. Недостатня увага до фізкультурно-масової та оздоровчої роботи, недостатній доступ до спортивної інфраструктури шкіл та низький рівень фізичної активності серед дітей та підлітків є лише одними з проблем, які вимагають негайного вирішення [2; 5; 14].

Дослідження проведено відповідно до теми Зведеного плану НДІ НУФВСУ 2021–2025 рр. 3.1 «Удосконалення системи педагогічного контролю фізичної підготовленості дітей, підлітків і молоді в закладах освіти» (номер держреєстрації 0121U108938).

Мета дослідження – дослідити особливості трансформації фізичного виховання в освітньому процесі Нової української школи.

Методи дослідження: теоретичний аналіз і узагальнення даних наукової літератури, контент-аналіз документальних та статистичних матеріалів, аналіз ресурсів мережі Інтернет, узагальнення.

Результати дослідження. Сьогодні процес фізичного виховання в школах України є актуальною темою з численними викликами та досягненнями. Однією з нагальних проблем є зниження рівня фізичної активності серед учнів. Хоча останніми роками спостерігається певне поліпшення у цьому напрямі завдяки заходам державної політики, існують проблеми з недостатньою кількістю годин, приділених фізичній культурі відповідно до світових практик, а також нестача обладнан-

ня та кваліфікованих вчителів фізичної культури.

Багато шкіл не мають необхідного спортивного обладнання та матеріально-технічної бази для впровадження та використання методик викладання із змістовних ліній в початковій школі та інваріативних та варіативних модулів в основній школі відповідно до програми «Фізична культура», а також ресурсів, спрямованих на вдосконалення процесу фізичного виховання в школах, не завжди вистачає для вдосконалення програм та організації фізкультурно-оздоровчих та спортивно-масових заходів. Крім того, іноді учні проявляють несумісність інтересів із фізичним вихованням через недостатній рівень особистої мотивації.

З іншого боку, деякі школи та регіони успішно впроваджують інноваційні методи організації процесу фізичного виховання в концепції НУШ, використовуючи сучасне обладнання, програми та методики, що стимулюють активність учнів. Таких шкіл по всій Україні наразі 149 [3; 5]. Вони є пілотними закладами загальної середньої освіти, що повністю орієнтовані на НУШ. Також спостерігається збільшення участі учнів у спортивних змаганнях та програмах з покращення їхньої фізичної активності.

Окрім цього, важливо враховувати психологічний аспект фізичного виховання, забезпечити підходи, спрямовані на розвиток фізичної культури та формування і розвиток фізичних якостей, які допоможуть учням не лише підтримувати здоровий спосіб життя, але й формувати загальні рухові уміння та навички та гармонійно розвиватися.

Усе це свідчить про необхідність постійного вдосконалення системи фізичного виховання в закладах загальної середньої освіти, впровадження нових програм та методик задля покращення здоров'я, активності та загального розвитку дітей та підлітків.

Розширений аналіз сучасного стану фізичного виховання в українських школах вказує на деякі важливі питання. Значна частина шкіл відчуває дефіцит часу, відведеного для уроків фізичною культурою через перевантаження навчальних програм з інших предметів, що є порушенням вимог до державних стандартів початкової

та загальної середньої освіти, а також призводить до недостатньої фізичної активності серед школярів. Брак регулярних уроків фізичною культурою та відсутність організації позашкільних занять фізичним вихованням може негативно впливати на здоров'я учнів, сприяючи зменшенню їх фізичних сил та розвитку рухових навичок.

Проблематика організації процесу фізичного виховання в концепції НУШ у закладах початкової та загальної середньої освіти включає кілька аспектів, які потребують уваги та вирішення (рис. 1). Однією з головних проблем є недостатній обсяг фізичної активності учнів, який часто спричиняється недостатньою кількістю відведених годин на тиждень. Це може впливати на загальний рівень здоров'я та рівень фізичної підготовленості учнів.

Ще однією проблемою є відсутність сучасного спортивного обладнання, відповідної матеріально-технічної бази. Як наслідок, це може обмежувати можливості учнів у розвитку їх навичок та зацікавленості у фізичній активності.

Одним із головних викликів впровадження НУШ є брак кваліфікованих підготовлених вчителів з фізичної культури та опір традиціоналістів, які не розглядають концепцію НУШ як основний напрям розвитку освіти. Багато вчителів опираються змінам і вважають за краще дотримуватися традиційних методів навчання, що може ускладнити впровадження нових підходів і навчальних програм. Така тенденція передбачає небажання

приймати нові стратегії та технології навчання, а також скептицизм щодо нової освітньої політики. Крім того, наявність старих методик та підходів до викладання уроків фізичної культури також створює проблему в оновленні навчального процесу. Це уповільнює і без того складний процес впровадження концепції НУШ та ускладнює досягнення бажаних результатів.

Додатковою проблемою, яку варто врахувати, є зміни в життєвому стилі сучасних дітей та підлітків. Швидкі темпи розвитку технологій та поширення цифрових пристроїв, таких як гаджети та комп'ютери, призвели до збільшення малорухливої поведінки серед учнів. Частіше діти проводять свій вільний час, сидючи перед екранами, що впливає на їх загальний рівень фізичної активності.

За останні роки також виникли питання, пов'язані з культурою фізичної активності під час пандемії COVID-19. Обмеження занять фізичними вправами, зміни в організації навчального процесу та віддалена форма навчання могли значно вплинути на рівень фізичної активності серед дітей і підлітків. Багато шкіл, зокрема у період пандемії, мали скоротити або призупинити заняття фізичними вправами через обмеження.

Однак ці виклики також створили можливість для пошуку нових шляхів впровадження фізичної активності, зокрема через онлайн-платформи та віддалені форми навчання. Ініціативи, спрямовані на використання відеоуроків, онлайн-тренувань та

електронних ресурсів для організації процесу фізичного виховання, стали важливими у період карантину, щоб забезпечити доступ учнів до рухової активності в умовах обмежень.

Попри ці виклики, важливо активно шукати та впроваджувати нові ідеї та методики фізичного виховання, адаптувати їх до сучасних умов та потреб учнів. Це вимагає спільних зусиль учителів, батьків, органів управління та громадськості для розроблення та підтримки ефективних стратегій фізичного розвитку серед дітей та підлітків.

У контексті подолання викликів, пов'язаних зі змінами у навчальному процесі та умовами навчання, виникає низка перспективних напрямів для вдосконалення процесу фізичного виховання в умовах НУШ:

1) *Розробка індивідуальних підходів.* Врахування потреб та індивідуальних можливостей учнів у процесі фізичного виховання. Використання різноманітних програм, що адаптовані до особливостей кожного учня, які належать до різних медичних груп або мають послаблене здоров'я.

2) *Залучення родини.* Співпраця з батьками для стимулювання фізичної активності дітей вдома та позашкільному часі. Це може включати рекомендації стосовно фізичної активності для дому, спортивних заходів або організацію спільних занять фізичними вправами.

3) *Розвиток інфраструктури та доступності.* Створення комфортних умов для фізичного розвитку, зокрема спортивних майданчиків, облад-

ПРОБЛЕМАТИКА ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В КОНЦЕПЦІЇ НУШ

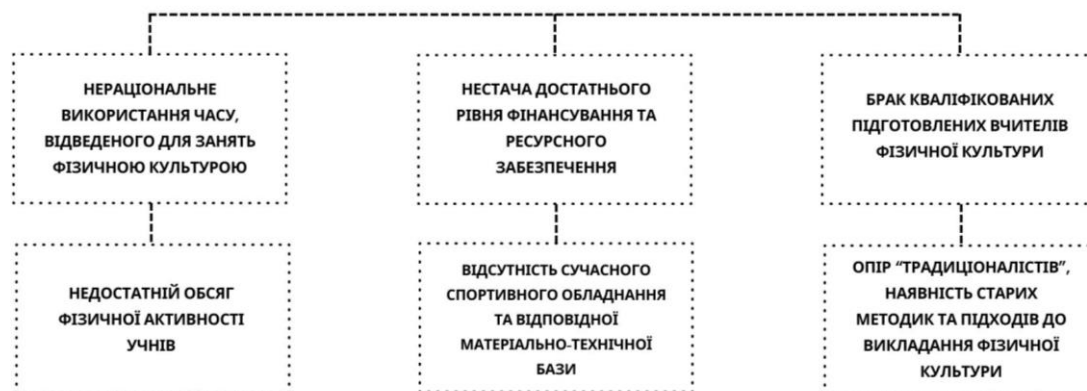

Рис. 1. Проблематика організації процесу фізичного виховання в концепції Нової української школи

нання для занять фізичними вправами, а також акцент на доступність фізичної активності для учнів з особливими освітніми потребами.

4) *Підвищення кваліфікації вчителів.* Надання вчителям фізичної культури можливостей для професійного росту, в тому числі за допомогою навчання методик, спрямованих на зменшення малорухливої поведінки учнів, покращення стану їхнього здоров'я та використання нових видів рухової активності з елементами видів спорту в професійній діяльності.

5) *Створення цілісної фізичної культури.* Розвиток не лише фізичних, але й психологічних та соціальних аспектів здоров'я учнів через заняття фізичною культурою та спортом.

6) *Ефективне використання технологій.* Використання онлайн-ресурсів та мультимедійних інструментів для розвитку фізичної активності учнів. Це може включати створення цифрових платформ, додатків, онлайн-уроків та відеоматеріалів, які сприяють активному способу життя.

Впровадження подібних стратегій може стати ключовим елементом поліпшення процесу фізичного виховання в закладах загальної середньої освіти, сприяючи здоровому розвитку та формуванню активного способу життя серед учнів.

Додатково важливо врахувати удосконалення методів оцінювання та моніторингу фізичної активності й фізичної підготовленості учнів. Розроблення чітких критеріїв оцінювання, які враховують не лише фізичні досягнення учнів, але й загальний стан їхнього здоров'я та ставлення до активного способу життя, що може сприяти об'єктивнішій оцінці ефективності програм з навчального предмета фізичної культури в концепції НУШ.

Також необхідно акцентувати увагу на важливості інтеграції процесу фізичного виховання в загальний навчальний план. Це може бути здійснено через посилення співпраці між вчителями фізичної культури та представниками інших предметних галузей для створення міждисциплінарних підходів до навчання.

Доцільно підтримувати та стимулювати позашкільні спортивні заходи та гурткову роботу, що сприяє

розвитку рухових навичок, формуванню командного духу та активному відпочинку для учнів.

Фізичне виховання у контексті НУШ має бути спрямоване не лише на покращення здоров'я учнів, але й на розвиток їхньої активної громадянської позиції та загального самопочуття, що забезпечить не тільки збереження, але й постійне зміцнення фізичної та психологічної рівноваги.

Успіх реалізації цих заходів вимагає важливої підтримки з боку держави, педагогічних працівників шкіл, батьків та учнів. Тільки за умови комплексного підходу та взаємодії всіх зацікавлених сторін можна досягти позитивних змін у процесі фізичного виховання в концепції НУШ.

Дискусія. Фізичне виховання в контексті концепції НУШ породжує низку дискусійних питань, які стосуються проблематики та перспектив його вдосконалення в контексті освітнього процесу.

Відповідно до Національної стратегії розбудови безпечного і здорового освітнього середовища у НУШ, одним з очікуваних результатів є підвищення рівня обізнаності учнів з навчального предмета «Фізична культура», а також залучення їх до рухової активності під час і після занять з інших навчальних предметів [3; 7].

Так, у дослідженнях Н. Москаленко визначена необхідність впровадження компетентностей НУШ у практику фізичного виховання школярів в урочних та позаурочних формах [6]. Це, на нашу думку, повинно сприяти поліпшенню рівня фізичної підготовленості учнів та використанню в практиці новітніх методичних підходів до організації цих занять.

Аналізуючи дослідження М. Ляного щодо методики управління фізкультурно-оздоровчою діяльністю в школах, наголошуємо на необхідності підвищення професійної компетентності вчителів [4]. Відповідно, це дає нам можливість констатувати, що перспективним напрямом є зміна ролі вчителя в процесі фізичного виховання, а також необхідність вдосконалення матеріально-технічної бази закладів загальної середньої освіти та підвищення вмотивованості школярів до активних видів діяльності та участі у спортивних заходах.

Відповідно, виникає потреба модернізації системи фізичного виховання в закладах загальної середньої освіти, органічне поєднання її з іншими компонентами здорового способу життя як в урочних так і позаурочних формах занять.

Вирішення зазначених питань дасть змогу краще зрозуміти ситуацію та потреби щодо фізичного виховання у контексті Нової української школи під час переходу від початкової освіти до базової загальної з використанням переліку варіантів модельних навчальних програм та типових навчальних планів. З необхідним врахуванням того, що, відповідно до Типової освітньої програми, «освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх особливих освітніх потреб».

Такий підхід зможе сприяти вдосконаленню не лише диференційованого підходу до навчання учнів, але й індивідуалізації всього процесу навчання, а також наявності достатнього простору для виявлення творчості вчителя фізичної культури.

Висновки. Освітня концепція НУШ привертає увагу до проблем, пов'язаних з процесом фізичного виховання, зокрема обмеженості часу для занять фізичними вправами, недостатньої кваліфікації педагогів, недоліків у використанні сучасних підходів та методик.

Однак НУШ створює і нові можливості для вдосконалення процесу фізичного виховання в школі. З цієї концепції випливає потенціал для розвитку інноваційних програм, залучення кваліфікованих фахівців, збільшення часу на заняття фізичними вправами та впровадження сучасних методик у навчальний процес.

Фізичне виховання має велике значення для здоров'я та розвитку дітей. Врахування проблем та перспектив розвитку процесу фізичного виховання в рамках НУШ є ключовим аспектом формування здорової та активної молоді.

Залишається стала необхідність у дослідженні, розвитку та вдосконаленні програми з навчального предмета фізичної культури та навчальних програм гурткової, факультативної

культури, а також курсів за вибором із фізичної культури відповідно до принципів НУШ, що включає розроблення і впровадження нових методик, приділення більшої уваги підвищенню кваліфікації вчителів фізичної культури та створення умов для більш активної фізичної діяльності учнів.

Перспективи подальшого дослідження передбачають вивчення питань, пов'язаних з визначенням перспективних шляхів розвитку процесу фізичного виховання в освітній концепції НУШ.

Конфлікт інтересів. Автори заявляють, що відсутній будь-який конфлікт інтересів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Березівська Л. Тенденції реформування шкільної освіти в Україні у ХХ ст. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/162001649.pdf>.
2. Бібік Н. Нова українська школа: порадник для вчителя. Київ: Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
3. Гриневич Л., Елькін О., Калашнікова С. та ін. Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. Київ: Міністерство освіти і науки України, 2016. 36 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
4. Лянной М., Рибалко П., Гачева В., Красілов А. Методика управління фізкультурно-оздоровчою діяльністю в сучасних закладах середньої освіти. *Педагогічні науки: теорія,*

історія, інноваційні технології. 2019. № 4 (88). С. 280–289.

5. Лященко О. Пріоритети розвитку української школи в умовах реформування освіти. 2018. URL: <http://journals.uran.ua/index.php/2307-4507/article/view/94490>.

6. Москаленко Н., Сороколіт Н., Турчик І. Ключові компетентності у фізичному вихованні школярів в рамках реформи «Нова українська школа». *Науковий часопис ім. М. Драгоманова.* 2020. № 3 (123). С. 364–371.

7. Національна стратегія розбудови безпечної і здорового освітнього середовища у новій українській школі від 25 травня 2020 р. № 195. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/195/2020#Text>.

8. Нова українська школа: основи Стандарту освіти (2016). Львів. 64 с.

9. Про затвердження концепції розвитку щоденного спорту в закладах освіти: Наказ МОН, Мінмолодьспорт від 27 жовтня 2021 р. № 1141/4088. URL: http://ru.osvita.ua/legislation/Ser_osv/85327.

10. Рекомендації щодо стратегічного розвитку фізичного виховання та спортивної підготовки серед учнівської молоді на період до 2025 р.: Наказ МОН від 15 лютого 2021 р. № 194. URL: http://ru.osvita.ua/legislation/Ser_osv/80880.

11. Сороколіт Н., Римар О., Соловей А. Становлення шкільного фізичного виховання в Україні в період незалежності. *Спортивний вісник Придніпров'я.* 2018. № 2. С. 35–139.

12. Global Action Plan on Physical Activity 2018–2030. URL: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/272722>.

13. Kovač M., Sloan S., Starc G. Competencies in physical education teaching: Slovenian teachers' views and future perspectives. URL: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1356336X08095668>.

14. Promoting physical activity through schools: a toolkit. Geneva: World Health Organi-

zation; 2021. URL: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/350836/>

REFERENCES

1. Berezivska L. Tendencies of reforming school education in Ukraine in the 20th century. Access mode: <https://core.ac.uk/download/pdf/162001649.pdf>.
2. Bibyk N. New Ukrainian school: a teacher's guide. K.: Pleiady Publishing House, 2017. 206 p.
3. Hrynevych L., Elkin O., Kalashnikova S. and others. New Ukrainian school. Conceptual principles of secondary school reform. Kyiv, Ministry of Education and Science of Ukraine, 2016. 36 p. Access mode: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
4. Lianno M., Rybalko P. Methods of managing physical culture and health activities in modern secondary schools. Pedagogical sciences: theory, history, innovative technologies: science. Magazine. Sumy, 2019, 4 (88): 280–289.
5. Lyashenko O. Priorities of Ukrainian school development in the conditions of education reform. 2018. Access mode: <http://journals.uran.ua/index.php/2307-4507/article/view/94490>.
6. Moskalenko N., Sorokolit N., Turchyk I. Key competences in physical education of schoolchildren within the framework of the "New Ukrainian School" reform. Scientific journal named after M. Drahomanov. Kyiv. 2020, 3 (123): 364–371.
7. National strategy for building a safe and healthy educational environment in a new Ukrainian school. No. 195 dated May 25, 2020. Access mode: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/195/2020#Text>.
8. New Ukrainian school: the basics of the Education Standard (2016). Lviv. 64 p.
9. On approval of the concept of daily sports development in educational institutions. Order of the MES, Ministry of Youth and Sports No. 1141/4088 dated October 27, 2021. Access mode: http://ru.osvita.ua/legislation/Ser_osv/85327.
10. Recommendations for the strategic development of physical education and sports training among student youth for the period until 2025. Order of the Ministry of Education and Culture No. 194 dated February 15, 2021. Access mode: http://ru.osvita.ua/legislation/Ser_osv/80880.
11. Sorokolit N., Rymar O., Solovei A. Formation of school physical education in Ukraine during the period of independence. Sports Bulletin of the Dnieper Region. 2018 (2): 35–139.
12. Global Action Plan on Physical Activity 2018–2030. URL: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/272722>.
13. Marjeta Kovač, Stephen Sloan, & Gregor Starc. Competencies in physical education teaching: Slovenian teachers' views and future perspectives. Accessed from: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/1356336X08095668>.
14. Promoting physical activity through schools: a toolkit. Geneva: World Health Organization; 2021. URL: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/350836/>

Надійшла 09.02.2024

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ

Семененко В'ячеслав Петрович <https://orcid.org/0000-0002-5931-7729>, smart.semenenko@gmail.com

Теліус Валерія Вадимівна <https://orcid.org/0009-0006-9849-7706>, valerii.telius@gmail.com

Національний університет фізичного виховання і спорту України, вул. Фізкультури, 1, м. Київ, 03150, Україна

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

Semenenko Viacheslav <https://orcid.org/0000-0002-5931-7729>, smart.semenenko@gmail.com

Telius Valeriia <https://orcid.org/0009-0006-9849-7706>, valerii.telius@gmail.com

National University of Ukraine on Physical Education and Sport, Fizkul'tury str., 1, Kyiv, 03150, Ukraine